

Курс за обучение в ОНС „Доктор“	
Научно направление	Политически науки
Докторантска(и) програма(и)	
Код. Наименование на курса (учебната дисциплина)	Политика на разширяване на ЕС
Титуляри на курса	Мирела Велева-Ефтимова
Език на обучение	Български

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		
Извън-аудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	30
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60
Обща извънаудиторна заетост		
ОБЩА ЗАЕТОСТ		
Кредити аудиторна заетост ¹		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		5

Предварителни изисквания

Цел и задачи на курса
Основна цел на курса е изграждане на референтна рамка за идентифициране и анализиране на настоящи проблеми в политиката на разширяване на ЕС, което да предпостави

¹ Моля, отбележете ако кредитите не са приложими

възможност за участие във формулиране на публични политики в това поле. В изпълнение на така формулираната цел, в рамките на курса ще бъдат изпълнени три задачи:

Първо, изграждане на способност за ориентация спрямо различните и нерядко противоположни изследователските парадигми в полето на политиката на разширяване на ЕС, включително и чрез опознаване на нейната историческа обусловеност.

Второ, акумулиране на базисно знание относно факторите и основните политически актьори, които взаимодействат при формулирането и прилагането на политиката на разширяване на ЕС, динамиката на процеса на разширяване и неговите резултати – политически инструментариум.

Трето, проследяване на ревизиите на политиката на разширяване на ЕС в контекста на европейската перспектива за Западни Балкани, идентифициране на актуални проблеми на тази политика, формулиране на адекватни политически решения.

Анотация на курса

Съдържателната логика на курса следва отговорите на няколко основни въпроса: Първо, кои са основните теоретични перспективи спрямо политиката на разширяване на ЕС и кои са актуалните дискуссионни въпроси? Доколко политическите залози на самата политика на разширяване оказват влияние върху изследователските перспективи спрямо нея – доколкото тяхното формулиране върви паралелно? Второ, защо, кога и как е формулирана политиката на разширяване на ЕС, какви са особените предпоставки за поставянето на „политиката на условност“ като централен елемент на тази политика. Какви са предизвикателствата на българското участие в процеса на източно разширяване и дали разширяването от 2007г. добавя собствен отпечатък върху политиката на разширяване на ЕС. Трето, какви са основните ревизии на политиката на разширяване спрямо опита от „голямото разширяване“ и с оглед разширяването към Западни Балкани и доколко тези ревизии съдържат потенциал да преодолеят възникналите актуални проблеми.

Тематичен план

1. Въведение – какво, защо и как. Концептуализиране на разширяването на ЕС – геополитическо, икономическо, нормативно обяснение.

2. Историческо наследство - кръгове на разширяване на ЕИО и на ЕС, ефекти от „зависимостта от пътя“.

3. Формиране на собствена политика на разширяване на ЕС - стратегически подход. ЕС и перспективата за Източно разширяване – роля на Съвета на ЕС, гъвкави коалиции, политически инициативи спрямо посткомунистическите страни от Източна Европа.

4. **Формиране на собствена политика на разширяване на ЕС–политически инструментариум.** Отваряне на процес на разширяване за посткомунистическите страни от Източна Европа, роля на Европейската комисия, инструменти за предприсъединителна подготовка, политика на условност.
5. **Формиране на собствена политика на разширяване на ЕС-преговорен процес.** Приключване на процеса на присъединяване на посткомунистически страни от Източна Европа, роля на ротационните председателства на ЕС, на Европейския парламент, „трудни глави“ и конфликтни теми, ратификационна процедура.
6. **Първи опити за ревизия на политиката на разширяване на ЕС.** Присъединяване на България и Румъния към ЕС - нов кръг на разширяване или финален акорд на голямото разширяване, Механизъм за сътрудничество и проверка – компенсиране на „прикачането“.
7. **Ревизии на политиката на разширяване на ЕС.** Европейска перспектива на Западни Балкани - опит от предходното разширяване и регионални предизвикателства, актуални проблеми на политиката на разширяване, българското участие в реализирането политиката на разширяване.

Методи на оценяване
Качество и степен на участие в текущите дискусии по тематично организираната научна литература, която е част от учебното съдържание – 50%
Конструиране, написване и представяне на собствена курсова работа по избрана тема евентуално обвързваща предмета на изследване на курса и този на конкретния дисертационен труд – 50%

Форма на завършване
Представяне на курсова работа

Допълнителни бележка

Адрес на електронния вариант на курс в Платформата за електронно обучение на СУ

<https://elearn.uni-sofia.bg/course/view.php?id=16730>

Препоръчана литература / Препоръчани информационни източници

Cameron, F. *The Future of Europe. Integration and Enlargement*, London: Routledge, 2005

Cremona, M. ed. *The Enlargement of the European Union*, Oxford: Oxford University Press, 2003

Croft, S. Redmond, J. Wyn Rees, G. and Webber, M. *The Enlargement of Europe*, Manchester: Manchester University Press, 1999

Dimitrov, Haralampiev, Stoychev, Toneva-Metodieva *The Cooperation and Verification Mechanism: A Shared Political Irresponsibility between European Commission and the Bulgarian Governments*, (research findings from the project “The Role of Fight against Corruption in the Relations between the European Commission and the Bulgarian Governments 2007-2012), (Bilingual Bulgarian-English monograph, St. Kl. Ohridski University of Sofia Press, 2014

Gateva, E. *European Union enlargement conditionality*. Springer, 2016.

Grabbe, H. *The EU’s Transformative Power. Europeanization through Conditionality in Central and Eastern Europe*, Houndmills: Palgrave Macmillan, 2006

Ikonomou, H. A., Andry, A., & Byberg, R. (Eds) *European Enlargement across Rounds and Beyond Borders*; N.Y. Routledge, 2017.

Maresceau, M. *Enlarging the European Union. Relationship between the EU and Central and Eastern Europe*, Longman, 1997

Nugent, N. (ed), *European Union Enlargement*, New York: Palgrave, 2004

Schneider, C. *Conflict, negotiation and European Union Enlargement*, Cambridge: Cambridge University Press, 2009

Schimmelfenning, F. (ed), *The Europeanization of Central and Eastern Europe*, Ithaca: Cornell University Press, 2005

Shiva, C. (ed) The European Union's 2007 Enlargement, , New York: Routledge, 2012

Бусек, Е. Европейският съюз по пътя на Изток, В. Търново: ПИК, 2005

България-Европейски съюз. Сборник основни документи, публикувани през 2002,
София: Институт за европейски изследвания и информация, 2002

Велева-Ефтимова, М. Източното разширяване на ЕС, Интереси, компромиси, резултати
(политически пачуърк). София: УИ, 2018.

Динков, Д. България в съвременна Европа, София: Издателска къща Б-М, 2007

Рот, Франсоа. Изобретяването на Европа. От Европа на Жан Моне до Европейския съюз,
София: Кралица Маб,2005

Ферхойген, Г. Европа в криза. За преосмисляне на европейската идея, София :
Национален музей на българската книга и полиграфия, 2006

Дата	Разработил <i>(име, фамилия, подпис)</i>
22.12.2020	Мирела Велева-Ефтимова